

Inlichtingen op het adres van H. F. VROONS, houdende klachten over handelingen aan 's Rijks Marinewerf te Amsterdam.

(63. 4.)

NADER VERSLAG DER COMMISSIE.

De Commissie in zake de inlichtingen op het adres van H. F. VROONS, houdende klachten over handelingen aan 's Rijks Marinewerf te Amsterdam, heeft de eer aan de Kamer mede te deelen, dat na het door haar uitgebracht Verslag, gedateerd 14 Februari, stuk n°. 2, nog bij Uwe Kamer is ingekomen:

I. Een adres van den vice-admiraal N. MAC LEOD, die van Mei 1892 tot December 1894 directeur en commandant is geweest der marine te Amsterdam.

Deze vlagofficier beklagt zich over de zinsnede in het Verslag uwer Commissie luidende: „dat wat aangaat de hoofdzaak er veel reden voor twijfel overblijft, of ten dezen aanzien wel de gevorderde activiteit en het gewenschte beleid door de betrokken ambtenaren is betracht”

Adressant acht dit oordeel te algemeen en te onbepaald en verzoekt uwe Kamer beleefdijk en ernstig, dat de Commissie zich betreffende de door haar bedoelde personen en hunne behandeling der zaak duidelijk uitspreke. Hij vraagt dit in het belang van den goeden naam der officieren, die hij de eer had onder zijne bevelen te hebben, en voor hem zelven, voor wien er te meer een bijzonder belang in gelegen is, dat op deze zaak het volle licht schijne, omdat zijne onverwachte op-pensioenstelling, kort na het optreden van den tegenwoordigen Minister van Marine, alleen dan — in verband met de bedoeling van art. 33 der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 126), in de Memorie van Toelichting omschreven (*Bijlagen der Handelingen* 1850-51, bladz. 352 en 353), dat namelijk de wet aan den Koning het recht tot pensionneeren zou geven, ten einde ongeschikte personen te kunnen verwijderen —, billijk zou kunnen genoemd worden, wanneer hij zich op eene of andere wijze voor den dienst ongeschikt had betoond, hetgeen allicht, in verband met het oordeel der Commissie, zoo dit werd aangenomen, als reden zijner op-pensioenstelling zou kunnen worden beschouwd.

II. Een schrijven van Hunne Excellentien de Ministers van Marine en Justitie, gedateerd 15/19 Januari, dat reeds (Stuk n°. 3) is gedrukt en aan de Kamer is rondgedeeld. Dit schrijven bevat nadere inlichtingen, die strekken om den twijfel weg te nemen, welke bij uwe Commissie bestond, of in de betrokken zaak door de ambtenaren wel de gevorderde activiteit en het gewenschte beleid was betracht.

III. Een nader adres van H. F. VROONS, ingekomen den 3den Maart. De zakelijke inhoud hiervan is dat:

a. adressant op den 11den April 1894 niet vier maar twee getuigen heeft opgegeven, welke door den inspecteur van politie, den heer Hazenberg, zijn verhoord;

b. adressant niet zooals in de nadere inlichtingen van Hunne Excellentien de Ministers van Marine en Justitie wordt vermeld, een onderhoud heeft gehad met den officier van justitie, maar vermoedelijk met een zijner plaatsvervangers, op de griffie van de rechtbank;

c. adressants „grootte grief niet is geweest, de mindere activiteit welke in het onderzoek der zaak zou betoond zijn —

dit valt hem moeilijk te beoordeelen — maar wel dat hij meende, dat recht en goede trouw in het aangezicht werden geslagen, toen men hem waar men bescherming had beloofd, ontsloeg, terwijl de mannen, die toch op de werf als dieven stonden gesignaleerd, waarvan de hoofdpersoon was D. J. TANIS, als werklieden werden behouden.”

Uwe Commissie heeft de eer naar aanleiding van bovenvermelde inlichtingen en adressen op te merken dat:

I. Vermits nu uit de nadere inlichtingen des Ministers blijkt, dat de zaak door de militaire autoriteiten behoorlijk is geïnstrueerd, en deze instructie natuurlijk moest eindigen toen de zee-krijgsraad zich in deze onbevoegd verklaarde, de reden van beklag van den adressant vice-admiraal N. MAC LEOD door de nadere inlichtingen van Hunne Excellentien de Ministers van Marine en Justitie is te niet gedaan.

II. Met de nadere inlichtingen van Hunne Excellentien de Ministers van Marine en Justitie, de wijze van behandeling der betrokken zaak in een duidelijker en gunstiger licht is gesteld, zoodat uwe Commissie haar oordeel betreffende twijfel, of door de bij de zaak betrokken ambtenaren wel de gevorderde activiteit en het gewenschte beleid zou zijn betracht”, kan terugnemen. Zij wenscht daaraan toe te voegen, dat indien de inlichtingen terstond en zonder dat het Verslag der Commissie daartoe dreef, zoo volledig gegeven waren, de geïncrimineerde zinsnede in het Verslag vermoedelijk zou zijn achterwege gebleven.

III, a en b. Indien al juist is wat in het nader adres van VROONS wordt vermeld, dat niet vier doch twee getuigen door hem zijn opgegeven en gehoord, en dat niet de officier van justitie in persoon, maar een zijner plaatsvervangers het onderhoud met hem heeft gevoerd, dit toch van geen invloed kan zijn.

c. Waar de gehouden instructie geene aanleiding heeft gegeven tot eene strafrechterlijke vervolging, er geene reden schijnt voor een signalement der verdachte personen als dieven en uit dien hoofde niet kan worden beoordeeld of er al dan niet redenen waren om die personen als zoodanig te ontslaan.

Dat VROONS ontslag een gevolg zou zijn geweest van zijne bemoeiingen in deze zaak, kan naar het oordeel uwer Commissie niet worden aangetoond. Volgens de eerstverstrekte inlichtingen door Zijne Exc. den Minister van Marine — die op dit punt niet zijn weersproken — maakte VROONS, als werkman aan de voormalige Koninklijke Fabriek te Amsterdam, deel uit van eene groote groep werklieden, welke in 1891 van die fabriek bij de Marinewerf in dienst werd gesteld voor het gereedmaken van Hr. Ms. pantserdektorenschip *Koningin Wilhelmina der Nederlanden*, dat bij de liquidatie der voornoemde fabriek onafgewerkt was, en hij werd, toen dat schip gereed was, te gelijk met de in 1891 aangestelde werklieden ontslagen.

De Commissie heeft naar aanleiding van de nader in hare handen gestelde stukken als conclusie voor te stellen:

het adres van den vice-admiraal N. MAC LEOD te deponeren ter griffie ter inzage voor de leden;

terwijl zij overigens geene termen vindt de bij haar vroeger uitgebracht rapport voorgestelde conclusie te wijzigen of terug te nemen, en mitsdien blijft voorstellen de Ministers van Marine en Justitie dank te zeggen voor de gegeven inlichtingen.

Aldus vastgesteld 4 Maart 1896

HELDT.
LUCASSE.
MUTSAERS.
DE KANTER.
W. DE BEAUFORT.